

Briselē, 2025. gada 13. jūnijā
(OR. en)

10265/25

CORDROGUE 77
SAN 359
EUDA
EUROPOL

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2025. gada 12. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par paktu jaunu sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudu novēršanai Eiropas Savienībā

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par paktu jaunu sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudu novēršanai Eiropas Savienībā, kurus Padome (Tieslietas un iekšlietas) apstiprināja 4102. sanāsmē 2025. gada 12. jūnijā.

**Pakts jaunu sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudu novēršanai Eiropas
Savienībā**

Padomes secinājumi

Eiropas Savienības Padome,

atzīstot 2011. gada Eiropas pakta cīņai pret sintētiskajām narkotikām ¹ sasniegumus un *atzīstot*, ka ir jānovērš strauji mainīgie draudi, ko rada sintētiskās narkotikas nemedicīniskiem un nezinātniskiem mērķiem, jo īpaši sintētiskie opioīdi un sintētiskie katinoni, kā uzsvērts 2024. gada Eiropas ziņojumā par narkotikām un 2025. gada Smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējumā (*SOCTA*);

atkārtoti apstiprinot apņemšanos novērst smago un organizēto noziedzību, kas saistīta ar narkotikām, un *atzīstot* pastāvīgo apdraudējumu, ko tā rada Eiropas Savienības un tās iedzīvotāju drošumam, drošībai un labklājībai;

atkārtoti apstiprinot ES apņemšanos īstenot uz pierādījumiem balstītu, integrētu, līdzsvarotu un vairākdisciplīnu pieeju narkotiku problemātikai, kurā pievēršas narkotiku piegādes un narkotiku pieprasījuma samazināšanai, izmantojot profilakses, ārstēšanas un aprūpes pakalpojumus, un ar narkotikām saistītā kaitējuma novēršanai saskaņā ar ES stratēģiju narkotiku jomā 2021.–2025. gadam ² un ES Rīcības plānu narkotiku jomā 2021.–2025. gadam ³;

¹ 15544/11.

² ES stratēģija narkotiku jomā 2021.–2025. gadam (OV C 102I, 24.3.2021., 1. lpp.).

³ ES Rīcības plāns narkotiku jomā 2021.–2025. gadam (OV C 272, 8.7.2021., 2. lpp.).

atgādinot, ka Komisijas paziņojumā par ES ceļvedi narkotiku tirdzniecības un organizētās noziedzības apkarošanai ⁴, kas publicēts 2023. gada 18. oktobrī, ir ietvertas konkrētas rīcības sintētisko narkotiku draudu novēršanai, tostarp cīņai pret pirmsprekursoru izplatību, noziedzīgo tīklu likvidēšanai un alianšu veidošanai saskaņā ar ES stratēģiju un rīcības plānu narkotiku jomā 2021.–2025. gadam, kā arī ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju 2021.–2025. gadam ⁵;

atzīmējot, ka Komisija pašlaik veic ES stratēģijas un rīcības plāna narkotiku jomā 2021.–2025. gadam īstenošanas novērtējumu, kura rezultāti palīdzēs sagatavot jauno ES stratēģisko satvaru narkotiku jomā;

zinot par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūras (*EUDA*) direktora aicinājumu ES partneriem un dalībvalstīm rīkoties saistībā ar gatavību jauniem sintētiskajiem opioīdiem un reaģēšanu uz tiem;

atzīstot Eiropas daudzdisciplīnu platformu pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) par vienu no galvenajiem elementiem ES operatīvajā reakcijā uz organizēto noziedzību, tostarp sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudiem – tā veicina tiesībaizsardzības iestāžu sadarbību, kopīgas izmeklēšanas un izlūkdatu apmaiņu starp dalībvalstīm, ES iestādēm un starptautiskajiem partneriem;

uzsverot, cik svarīgs ir mehānisms informācijas apmaiņai, cita starpā starp tiesībaizsardzības iestādēm un muitas iestādēm, lai uzlabotu pārrobežu izmeklēšanas efektivitāti, sagrautu cilvēku tirdzniecības tīklus un uzlabotu ar sintētiskajām narkotikām saistīto noziegumu atklāšanu un novēršanu;

atzīmējot ES agrīnās brīdināšanas sistēmas (*ABS*) izšķirošo lomu jaunu psihoaktīvu vielu (*JPV*) apzināšanā un to radīto risku novērtēšanā un reaģēšanā uz tiem, veicot oficiālus riska novērtējumus kontroles pasākumu atbalstam;

⁴ 14114/23.

⁵ 8085/21.

atzīmējot, ka ir izveidota Eiropas brīdināšanas sistēma narkotiku jomā (*EDAS*), lai apzinātu nopietnus ar narkotikām saistītus riskus veselībai, sociālajai labklājībai, drošumam un drošībai un ziņotu par tiem valsts iestādēm, praktiķiem, politikas veidotājiem un sabiedrībai;

atzīstot, ka ir izveidots jauns laboratoriju tīkls, kas var atbalstīt gatavību šajā jomā un kura pamatā ir analītiski apstiprināti tiesu ekspertīzes un toksikoloģiskie dati;

atzīmējot, ka ir izveidots jauns *EUDA* draudu novērtēšanas mehānisms, kura uzdevums ir novērtēt un apzināt atbildes pasākumus uz jauniem ar narkotikām saistītiem veselības un drošības apdraudējumiem Eiropā;

atzīstot riskus, kas saistīti ar sintētisko narkotiku izplatību, un pieaugošos draudus, ko sabiedrības veselībai un drošībai jo īpaši rada sintētiskie opioīdi, piemēram, fentanils, tā analogi un nitazēni, kas dažos Eiropas reģionos arvien biežāk ir par iemeslu pārdozēšanas izraisītiem nāves gadījumiem;

atgādinot Narkotisko vielu komisijas (*CND*) 2025. gada marta Rezolūciju 68/5, kurā dalībvalstis tiek mudinātas popularizēt un nodrošināt opioīdu receptoru antagonistu, piemēram, naloksona vai citu opioīdu pārdozēšanas novēršanas zāļu izsniegšanu, kā ārkārtas dzīvības glābšanas pasākumu, un iepriekšējās *CND* rezolūcijas, piemēram, Rezolūciju 67/4, 62/4 un 55/7, kurās uzsvērts, cik svarīgi ir opioīdu receptoru antagonisti, piemēram, naloksons, ar narkotikām saistītas mirstības samazināšanā;

atzīstot, ka sintētiskie opioīdi var ātri izplatīties un ka ir būtiski, lai ES un tās dalībvalstis spētu ātri un efektīvi reaģēt, tostarp nodrošinot, ka šīs jomas speciālisti ir pietiekami pieejami, apmācīti un aprīkoti ar atklāšanas tehnoloģijām, lai identificētu agrīnas brīdinājuma pazīmes un nekavējoties paziņotu par tām attiecīgajām iestādēm;

uzsverot sintētisko un pussintētisko kanabinoīdu, sintētisko katinonu un ketamīna izplatīšanos, kas joprojām rada būtisku izaicinājumu sabiedrības veselībai, tiesībaizsardzībai un tiesiskajiem regulējumiem;

uzsverot, ka ir vajadzīga visaptveroša pieeja sintētisko narkotiku draudiem, proti, jānodrošina uz pierādījumiem balstīta un pieejama aprūpe cilvēkiem, kuri lieto sintētiskās narkotikas un JPV, tostarp ārstēšana, profilakse, kaitējuma mazināšana un atveseļošanās, un vienlaikus jāintegrē arī sabiedrības veselības un tiesībaizsardzības atbildes pasākumi, lai efektīvi risinātu šo jautājumu un narkotiku apkarošanas politikas izstrādē un īstenošanā iestātos par cilvēktiesībām;

uzsverot ES atbildību, jo tā ir nozīmīgs nemedicīniskiem un nezinātniskiem nolūkiem paredzētu sintētisko narkotiku, jo īpaši *MDMA*, amfetamīna un metamfetamīna, kā arī sintētisko katinonu, lietotāju un ražotāju reģions, un atzīmējot aizvien pieaugošo ketamīna ļaunprātīgu izmantošanu, kam nepieciešama proaktīva pieeja;

atzīstot progresīvās metodes, tostarp prekursoru un maskētu prekursoru izmantošanu, ko organizētās noziedzības grupas izmanto, lai apietu spēkā esošās regulas, un *uzsverot*, ka attiecīgā gadījumā ir jāizmanto visaptverošā norma (“*catch-all*”) un jāapsver ES regulu par prekursoriem juridiska un tehniska atjaunināšana, pamatojoties uz ES narkotisko vielu prekursoru regulu izvērtēšanas rezultātiem;

uzsverot, cik svarīga ir efektīva muitas risku pārvaldība un sintētisko narkotiku, jaunu psihoaktīvo vielu un narkotisko vielu prekursoru kontrole, tostarp, izmantojot starptautisku sadarbību;

atzīstot tiešsaistes platformu, tostarp šifrēto tirgu un atvērtā tīmekļa, nozīmi sintētisko narkotiku, JPV un to pirmsprekursoru pārdošanas un izplatīšanas veicināšanā un *uzsverot*, ka ir vajadzīga pastiprināta uzraudzība, efektīvi pasākumi tiešsaistes pārdošanas kontrolei un pastiprināta sadarbība ar privāto sektoru;

uzsverot, cik svarīgs ir princips “sekojiet naudai” un finanšu izmeklēšana kā galvenais instruments, lai pārtrauktu sintētisko narkotiku ražošanā un tirdzniecībā iesaistīto noziedzīgo tīklu darbības, kā arī pasākumi aktīvu, tostarp kriptovalūtu, kas saistīti ar noziedzīgām darbībām, iesaldēšanai un konfiskācijai, saskaņā ar ES pieņemto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas paketi un Direktīvu par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju ⁶;

atzīstot vides un veselības riskus, ko rada sintētisko narkotiku un JPV ražošanas ķīmikāliju un toksisko atkritumu nelikumīga apglabāšana, un *uzsverot*, ka ir vajadzīga koordinēta rīcība, lai līdz minimumam samazinātu kaitējumu videi; *atzīmējot*, ka noziegumi pret vidi joprojām ir viena no ienesīgākajām nelikumīgajām darbībām, kā uzsvērts Padomes secinājumos par pārrobežu noziegumu pret vidi apkarošanu ⁷;

atkārtoti apstiprinot nepieciešamību uzlabot nelikumīgu sintētisko narkotiku, JPV un pirmsprekursoru laboratoriju atklāšanu, izmeklēšanu un likvidēšanu, uzsvaru liekot uz tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku drošības nodrošināšanu un vides aizsardzību, kā izklāstīts CND 2025. gada marta Rezolūcijā 68/5;

atzīstot dažādos sintētisko narkotiku un JPV ražošanas modeļus dalībvalstīs un to, cik svarīgi ir uzlabot situācijas apzināšanos, cita starpā izmantojot datu vākšanu, izlūkdatu apmaiņu un analīzi, lai efektīvi uzraudzītu reģionālās atšķirības un reaģētu uz tām;

uzsverot darbu, ko veikušas dalībvalstis, ES iestādes un aģentūras, jo īpaši Eiropols, *CEPOL* un *EUDA*, piedāvājot specializētas mācību programmas tiesībaizsardzības amatpersonām par nelikumīgu sintētisko narkotiku, JPV un pirmsprekursoru laboratoriju atklāšanu, likvidēšanu un drošu apiešanos ar tām, lai nodrošinātu drošas un efektīvas metodes nelikumīgu ražotņu likvidēšanai;

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1260 (2024. gada 24. aprīlis) par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju (OV L, 2024/1260, 2.5.2024).

⁷ 14182/24.

atzīstot darbu, ko veic Polijā izveidotais un ES līdzfinansētais Starptautiskais mācību centrs slepeno laboratoriju apkarošanai ⁸, kā arī līdzīgi mācību centri Nīderlandē, Beļģijā, un Vācijā, nodrošinot specializētu apmācību valsts līmenī un dalībvalstu tiesībsardzības iestādēm un veicinot paraugprakses apmaiņu sintētisko narkotiku un JPV ražošanas apkarošanā;

uzsverot, cik svarīgi ir vajadzības gadījumā radīt sinerģijas starp mācību centriem, kas specializējušies nelikumīgu sintētisko narkotiku un JPV laboratoriju drošā likvidēšanā Eiropas Savienībā, lai stiprinātu speciālo zināšanu apmaiņu, veicinātu konsekventas un efektīvas metodes un sekmētu koordinētāku pieeju nolūkā sekmīgi apkarot sintētisko narkotiku ražošanu;

uzsverot, ka dalībvalstīm, ES iestādēm un aģentūrām kopā ar starptautiskajiem partneriem ir jāveic starptautiski koordinēti centieni novērst sintētisko narkotiku un JPV draudus, jo īpaši izmantojot mērķtiecīgus dialogus ar prioritārajiem reģioniem un valstīm, kā arī Globālo koalīciju sintētisko narkotiku radīto draudu novēršanai un daudzpusējā līmenī, tostarp ANO Narkotisko vielu komisijā;

1. *mudina* dalībvalstis un ES iestādes un aģentūras pastiprināt centienus novērst sintētisko narkotiku un JPV draudus, īpašu uzmanību pievēršot sintētiskajiem opioīdiem un sintētiskajiem katinoniem, ņemot vērā to spēcīgo iedarbību un pārdozēšanas potenciālu;
2. *mudina* dalībvalstis, ES iestādes un aģentūras uzlabot izpratni par sintētisko narkotiku un JPV ražošanu, tirdzniecību un lietošanu, tostarp par ražošanas metodēm, tirdzniecības ceļiem un lietošanas modeļiem;

⁸ Līdzfinansē no programmas “Noziedzības profilakse un apkarošana”.

3. *iesaka* dalībvalstīm un attiecīgajām ES aģentūrām izstrādāt un īstenot visaptverošu, uz cilvēktiesībām un pierādījumiem balstītu politiku, lai novērstu sintētisko narkotiku un JPV lietošanu un samazinātu ar tām saistīto kaitējumu, ietverot izglītību, kopienas iesaisti, agrīnu iejaukšanos, pastāvīgu pētniecību, mērķtiecīgus politikas pasākumus, profesionālo apmācību un uzlabotus atbalsta pakalpojumus;
4. *mudina* dalībvalstis un attiecīgās ES aģentūras uzlabot strukturētu un efektīvu uzraudzību, komunikāciju, koordināciju un informācijas apmaiņu, jo īpaši starp veselības aprūpes speciālistiem, tiesībsardzības iestādēm, muitas un sociālajiem dienestiem, lai atbalstītu iespējamu sintētisko opioīdu uzliesmojumu agrīnu novēršanu, agrīnu atklāšanu un mazināšanu;
5. *aicina EUDA* saskaņā ar tās pilnvarām turpināt atbalstīt dalībvalstis saistībā ar valstu uzraudzības un brīdināšanas sistēmām attiecībā uz sintētiskajām narkotikām, lai labāk risinātu jaunās problēmas;
6. *aicina* dalībvalstis kā daļu no līdzsvarotas un pierādījumos balstītas pieejas sintētisko narkotiku draudu novēršanai izvērtēt pasākumus un izstrādāt labāko praksi, kuras mērķis ir samazināt kaitējumu veselībai un sociālo kaitējumu, izmantojot profilakses, ārstēšanas, aprūpes un atveseļošanās pakalpojumus, kā arī riska un kaitējuma mazināšanas iniciatīvas, piemēram, adatu un šļirču apmaiņas programmas, opioīdu aizstāšanas terapijas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un pārdozēšanas profilaksi, cita starpā veicinot un nodrošinot apmācību par pārdozēšanas pārvaldību un piekļuvi opioīdu receptoru antagonistiem, piemēram, naloksonam vai citām opioīdu pārdozēšanas novēršanas zālēm kā dzīvības glābšanas ārkārtas pasākumam ⁹; *aicina* dalībvalstis un Komisiju turpināt atbalstīt pētniecību un pasākumus, kuru mērķis ir samazināt kaitējumu veselībai un sociālo kaitējumu, tostarp, izmantojot finansēšanas iespējas;

⁹ NVK 2025. gada marta Rezolūcija 68/5, 1. punkta c) apakšpunkts.

7. *aicina* dalībvalstis nolūkā palielināt uz pierādījumiem balstītu informētību, prognozēšanu un sagatavotību veselības apdraudējumiem, ko rada sintētisko narkotiku un JPV nemedicīniska un nezinātniska lietošana, lai nodrošinātu un uzlabotu saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības un tiesiskajiem regulējumiem, tiesu ekspertīzes, autopsijas un toksikoloģiskos ziņojumus – tostap attiecīgā gadījumā izmantojot (pseido) anonimizētus datus – medicīniskās (ārkārtas) ārstēšanas gadījumos vai nāves cēloņa izmeklēšanā;
8. *aicina* dalībvalstis cieši uzraudzīt atļautu opioīdus saturošu zāļu izrakstīšanu un to izmantošanu mērķiem, kas nav atļauti vai kam tās nav izrakstītas, jo īpaši nemedicīniskas psihotropas iedarbības mērķiem, un viltotu opioīdus saturošu zāļu ražošanu, tirdzniecību un lietošanu;
9. *mudina*, pamatojoties uz pieejamajiem pierādījumiem saistībā ar jaunajiem apdraudējumiem, turpināt izstrādāt specializētas mācību programmas – tiesībaizsardzības amatpersonām vai citam attiecīgam personālam par nelikumīgu sintētisko narkotiku un JPV laboratoriju atklāšanu un likvidēšanu un drošu apiešanos ar tām sadarbībā ar Eiropolu, *CEPOL* un *EUDA*, – jo īpaši tādas, ko izstrādājis Polijā izveidotais Starptautiskais mācību centrs slepeno laboratoriju apkarošanai, un citi attiecīgi mācību centri ES, tostarp tie, kas atrodas Nīderlandē, Beļģijā un Vācijā;
10. *mudina* ES aģentūras, jo īpaši Eiropolu, *CEPOL* un *EUDA*, saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām koordinēt standartizētu pamatnostādņu izstrādi nelikumīgu sintētisko narkotiku laboratoriju likvidēšanai, nodrošinot tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku drošību un līdz minimumam samazinot toksisko atkritumu radīto kaitējumu videi, – cita starpā, lai tās pieņemtu attiecīgie mācību centri Eiropas Savienībā;
11. *aicina* Eiropas Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ES aģentūrām, piemēram, *EUDA*, pārskatīt un izvērtēt vajadzību atjaunināt tiesisko regulējumu attiecībā uz narkotikām un JPV prekursoriem, lai pievērstos jauniem apdraudējumiem un jaunām problēmām, piemēram, pirmsprekursoru un maskētu prekursoru izmantošanai, nodrošinot to novirzīšanas efektīvu uzraudzību un novēršanu;

12. *aicina* dalībvalstis veicināt izlūkdatu apmaiņu un Eiropolu – uzlabot operatīvo atbalstu dalībvalstīm sintētisko narkotiku, JPV un pirmsprekursoru ražošanas un tirdzniecības apkarošanā, īpašu uzmanību pievēršot pārrobežu noziedzīgām grupām un piegādes ķēdēm;
13. *aicina* Eiropas Komisiju un dalībvalstis stiprināt sadarbību ar Eiropas Administratīvās pieejas tīklu (ENAA) smagās un organizētās noziedzības apkarošanai un ar privātā sektora struktūrām, tostarp ķīmiskās rūpniecības un farmācijas uzņēmumiem, pasta un piegādes pakalpojumiem, kā arī dalībvalstu vides aizsardzības aģentūrām, lai novērstu nepatiesu deklarēšanu un prekursoru novirzīšanu un uzlabotu aizdomīgu darījumu uzraudzību, vienlaikus izvairoties no nevajadzīga administratīvā sloga likumīgai tirdzniecībai;
14. *mudina* efektīvi īstenot Digitālo pakalpojumu aktu un citus attiecīgus tiesību aktus, lai aizsargātu digitālo telpu no sintētisko narkotiku un JPV draudiem;
15. *mudina* dalībvalstis pastiprināt centienus izsekot, iesaldēt un konfiscēt noziedzīgi iegūtus līdzekļus, tostarp kriptovalūtas, kas iegūti no nelikumīgu sintētisko narkotiku, JPV un pirmsprekursoru ražošanas un tirdzniecības, saskaņā ar ES nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas paketi un Direktīvu par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju, un izmantot iespēju izveidot publiskā un privātā sektora partnerības starp tiesībaizsardzības iestādēm un privāto sektoru saskaņā ar ES nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas paketi;
16. *aicina* dalībvalstis, attiecīgās ES iestādes un aģentūras pastiprināt politisko un operatīvo sadarbību ar trešām valstīm divpusējā un daudzpusējā līmenī, lai ņemtu vērā jaunus draudus un izjauktu prekursoru un sintētisko narkotiku un JPV nelikumīgas tirdzniecības ceļus, arī pamatojoties uz ES sadarbības koordinators speciālajām zināšanām un spēkā esošajiem divpusējiem nolīgumiem;
17. *iesaka* ES un dalībvalstu ārējās darbībās narkotiku jomā, tostarp spēju veidošanas programmās tranzīta un izcelsmes valstīm, pievērsties sintētisko narkotiku, JPV un pirmsprekursoru apdraudējumiem, vienlaikus nodrošinot saskaņotību ar ES stratēģiju un rīcības plānu narkotiku jomā 2021.–2025. gadam un ar sekojošo stratēģisko satvaru;

18. *iesaka* Narkotiku jautājumu horizontālajai darba grupai kā galvenajai narkomānijas apkarošanas politikas koordinācijas struktūrai uzraudzīt norises saistībā ar paktu jaunu sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudu novēršanai Eiropas Savienībā;
 19. *mudina* dalībvalstis saskaņot savus valsts centienus ar *EMPACT* stratēģiskajiem mērķiem un operatīvajiem rīcības plāniem sintētisko narkotiku jomā;
 20. *iesaka* nākamajā ES stratēģiskajā satvarā narkotiku jomā, tostarp jaunajā rīcības plānā cīņai pret narkotiku tirdzniecību, ieviest īpašus pasākumus sintētisko narkotiku draudu novēršanai.
-